

PEN OP SCHOOL

KRACHT EN GEVAAR VAN HET GESCHREVEN WOORD

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Kerkstraat 156 – 2060 Antwerpen
T: 03 271 16 16 – F: 03 235 78 12
E: amnesty@aivl.be
www.amnesty.be

pen
VLAANDEREN

KRACHT EN GEVAAR VAN HET GESCHREVEN WOORD

Voorwoord	3
PEN Vlaanderen	4
PEN OP SCHOOL	4
Contact	5
4 stappen (OVUR), 8 werkvormen	5-10
1. Oriënteren	
1.1. Onderzoekstaken	5-6
2. Voorbereiden	
2.1. Gekooïd: auteurs in de bres voor auteurs	6
2.2. Analyse van een aantal concrete gevallen	6
3. Uitvoeren	
3.1. Literatuur en discussie (Animal Farm)	7
3.2. Rollenspel: Kernramp en media	7-8
3.3. Simulatie/rollenspel: Topadië (kaartenset)	8-9
4. Reflecteren	
4.1. Schrijfp opdrachten	9
4.2. PEN-auteursbezoek/project	10
 Bijlages	
1. Aanvraag subsidie	11
2. Eindtermen	12
3. Rollenspel Topadië	
3.1. Lijst argumenten	
3.1.1. Voor vervolgde schrijvers	13
3.1.2. Voor vervolgers	13-14
3.2. Drempelverlagende praktijkvoorbeelden	15-17
4. Amnesty International op school	18
5. Grenzen van de vrije meningsuiting	19
6. Aanvraag van de ondersteuning van een dynamoPROJECT	23-27

VOORWOORD

Schrijvers in de gevangenis? Wij zijn daar zéér voor. Tenminste, als ze stomdronken achter het stuur zaten. Of hun partner vermoordden. Of hun cavia mishandelden. Schrijvers zijn geen bijzondere categorie van mensen. Het zijn burgers die zich dienen te schikken naar de wetten van hun land.

Maar schrijvers in de gevangenis omwille van wat ze schrijven? Nee, dan komen wij in opstand. Resoluut. Want dat kan niet. De vrijheid van meningsuiting is de basis van de democratie.

Maar welke grenzen zijn er aan die vrijheid van meningsuiting? Wanneer gaat iemand over de schreef? Of is het recht op vrije meningsuiting juist absoluut en onwrikbaar? Is er wel een schreef?

Lastige vragen. Maar wel essentieel. Niet alleen in verre landen en repressieve regimes, maar ook hier en vandaag bij ons. Mag iemand kwetsen? Mag een schrijver een god beledigen? Zijn immorele uitspraken ook illegale uitspraken?

PEN Vlaanderen wil jonge mensen helpen in hun zoektocht naar zinnige antwoorden op die taaie vragen. **“PEN OP SCHOOL” heet het lessenpakket dat wij hebben samengesteld. Dat bestaat uit online filmpjes, een rollenspel en auteursbezoeken in de klas. Een mooi geheel, waaruit u vrijelijk kan kiezen.** Zie maar waar u zin heeft.

PEN Vlaanderen is de Vlaamse afdeling van PEN International, de enige mondiale organisatie van schrijvers. Die vereniging promoot literatuur en komt op voor vrije meningsuiting overal ter wereld. Illustere auteurs als Gyorgy Konrad, Heinrich Böll en Mario Vargas Llosa waren er voorzitter van. Liu Xiaobo, de Chinese gevangen genomen dissident die in 2010 die Nobelprijs voor de Vrede won, was de oprichter van de Chinese PEN-afdeling.

PEN Vlaanderen vertegenwoordigt meer dan honderdvijftig auteurs uit Vlaanderen: bestsellerauteurs en best bewaarde geheimen, standup comedians en tragedieschrijvers. Als vereniging zijn wij bijzonder verheugd over de samenwerking met Amnesty International. Want het recht op vrije meningsuiting waar wij voor knokken is een van de mensenrechten waar Amnesty al jaren voor opkomt. Schrijvers schrijven ze ook vrij!

Veel succes met **“PEN OP SCHOOL”!**

David Van Reybrouck,
voorzitter PEN Vlaanderen

PEN VLAANDEREN

PEN Vlaanderen is de Vlaamse afdeling van International PEN. Deze wereldwijde auteursvereniging ijvert voor vrede en internationale verstandhouding. Zij komt op voor vrije meningsuiting en verzet zich tegen elke vorm van censuur.

Het lidmaatschap van PEN staat open voor alle erkende schrijvers, redacteurs en vertalers die deze doelstellingen onderschrijven, zonder onderscheid van nationaliteit, taal, ras, huidskleur of religie. Het letterwoord PEN staat voor 'poets, playwrights, essayists, editors & novelists'.

De doelstellingen van PEN zijn vastgelegd in het PEN-Charter, dat door alle leden wordt onderschreven. De filosofie van PEN is toekomstgericht: door bruggen te slaan wil de organisatie een cultuur van vrede bevorderen, waardoor een gunstig creatief klimaat ontstaat voor volgende generaties.

PEN OP SCHOOL

WIE?

Onze doelgroep ligt rond 15 jaar: de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs. We richten ons tot leraars Nederlands, PAV, godsdienst, maatschappij- of zedenleer, geschiedenis, dictie/voordracht, creatief schrijven maar uiteraard ook tot geëngageerde leraars tout court die met hun leerlingen willen werken rond vrije meningsuiting, meer specifiek bij auteurs en journalisten wereldwijd.

WAT?

We bieden u een volledig uitgewerkt pakket aan waaruit u naar goeddunken kunt kiezen. We stellen acht werkvormen voor, verschillend naar tijdsduur, moeilijkheid en doelgroep. Onze werking sluit dicht aan op de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen in de tweede en derde graad (zie bijlage 2 bij dit pakket).

MAKKELIJK

U downloadt en gaat aan de slag... Zo eenvoudig is het. Het zou wel fijn zijn als u ons achteraf iets laat weten. Daarvoor ontwierpen we een evaluatieformulier. Vanuit uw commentaar kunnen we ons pakket nog beter, scherper, leuker en interessanter maken en beter inspelen op de behoeften van leerkrachten en leerlingen. Het helpt ons ook om voor de overheid een partner te zijn die er nog meer toe doet...

CONTACT

Wilt u een of meer werkvormen kopiëren, dan is het aan te bevelen om bij ons het word-document aan te vragen. We sturen het u graag per kerende mail toe.

Ook als u verdere vragen hebt of graag een schrijver wilt uitnodigen in uw klas (zie werkvorm 4.2), neem dan contact met ons op.

Karel Sergen
ka.segers@gmail.com
010/81 36 70
0495/84 61 11

of Sven Peeters
sven_peet@yahoo.com

4 STAPPEN, 8 WERKVORMEN

Dit pakket bestaat uit 8 werkvormen. Ze zijn in vier categorieën ondergebracht, die aansluiten bij de systematiek van het lesgeven. Het begint bij oriëntatie en eindigt bij reflectie.

1. ORIËNTEREN

1.1 Onderzoekstaken

Geschikt voor 2de en 3de graad middelbaar onderwijs

Duur: 1 lesuur

Opzet: De terminologie achterhalen in verband met vrije meningsuiting en de organisaties die zich hiervoor inzetten. Dit kan schriftelijk, mondeling, alleen of in groep gebeuren. ICT-gebruik is noodzakelijk.

Opdracht: Tracht meer te weten te komen over (een van) onderstaande onderwerpen, zodat je je medeleerlingen daarover kunt inlichten.

Artikel 19
Amnesty International
PEN-International
PEN-Vlaanderen
Writers in Prison Committee
Gekoid
Topadië
ICORN
IFEX (International Freedom of Expression Exchange)
Human Rights Watch

2. VOORBEREIDEN

2.1 Gekooïd: Auteurs in de bres voor auteurs

Geschikt voor 2de en 3de graad middelbaar onderwijs

Duur: 1 lesuur

Opzet: Via gemengde activiteiten als digitaal onderzoek, lezen, kijken, beluisteren, op wereldkaart situeren, vaststellen dat de vrijheid van meningsuiting bij schrijvers altijd en overal een probleem voor de machthebbers kan opleveren. Het kan hard tegen onzacht gaan.

Opdracht: Bekijk de site op www.penvlaanderen.be (PEN op school) en probeer zoveel mogelijk te weten te komen. Maak een top drie van schrijvers en/of voorgelezen literair werk dat je het meest heeft aangegrepen. Achterhaal ook waarom je dit vindt.

2.2 Analyse van een aantal concrete gevallen

Geschikt voor 3de graad middelbaar onderwijs

Duur: 1 lesuur

Opzet: De onderzoeksvaardigheden via digitale bronnen aanzwengelen met het oog meer zicht te krijgen op actuele problematieken i.v.m. vrije meningsuiting van schrijvers en hoe ze tegengewerkt worden

Opdracht: Surf naar www.penvlaanderen.be, scrol door het nieuws van PEN Vlaanderen en PEN Wereldwijd en blijf hier en daar haperen: lees! Ga verder op zoek naar info rond een geval dat je interesseert. Zoek naar de aanklacht en de echte reden van de opschudding rond die persoon/situatie.

Je kan ook de situatie bekijken van een paar schrijvers die PEN Vlaanderen geadopteerd heeft. Surf daarvoor naar PEN-ereleden:

<http://www.penvlaanderen.be/deploy/index.php/wat-doen-we/rechtstreekse-steun-aan-auteurs/pen-ereleden>.

Tracht een beeld te krijgen van de situatie waarin die schrijvers moeten werken/leven en van de problemen en gevaren waaraan ze bloot staan als ze hun mening blijven uiten. Bekijk ook de officiële aanklachten. Wat is volgens jou de echte reden van hun arrestatie?

Welke artikelen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens werden hier geschonden?

<http://www.aivl.be/subthema/universele-verklaring-van-de-rechten-van-de-mens-eenvoudige-versie/841>

3. UITVOEREN

3.1 Literatuur en discussie

Geschied voor: 2de en 3de graad van het middelbaar onderwijs

Duur: 1 uur (lezen en kijken thuis)

Opzet: Het verschil tussen (verkiezings)beloftes en daadwerkelijke politieke praktijk vanuit de literatuur naar de werkelijkheid brengen. Lees eerst het boek (Nederlands of Engels), bekijk zo gewenst de film, laat de leerlingen onderzoeken wat de varkens beloven en laat ze vaststellen hoe de macht hen als hun vroegere vijand doet worden. Van totalitarisme over vrije meningsuiting naar totalitarisme.

Opdracht: Orwells *Animal Farm* werd geschreven als een satire op de Russische revolutie en Stalin. Misschien herken je in dit verhaal ook regimes uit deze tijd of uit het recente verleden. Welke?

3.2 Simulatie/ rollenspel: Kernramp

Duur: 1 à 2 uren

Opzet: De tegengestelde krachten en belangen laten ervaren wanneer een ramp ons treft. Het belang van vrije meningsuiting hierin.

Opdracht:

Er is een explosie geweest in een kerncentrale. Daarop is de omgeving aan een grote dosis radioactieve straling blootgesteld. Duizenden arbeiders en omwonenden zijn omgekomen en waarschijnlijk zullen er op termijn nog heel wat mensen sterven aan de gevolgen van de nucleaire ramp.

De explosie is veroorzaakt door incompetentie, corruptie en een gebrek aan veiligheidsvoorschriften. De beleidsverantwoordelijken hebben blijk gegeven van verregaande laksheid en onverschilligheid. De regering is van plan om een totale informatiestop in te voeren over de ramp en haar gevolgen.

Suggestie: op de site van www.penvlaanderen.be kan je voortsurfen naar PEN op school/handleiding leerlingen Topadië/ troost en tegenslag. Daar staan een aantal tips (in een andere context) die kunnen gebruikt worden.

Verdeel in vier groepen

Groep 1: Jullie zijn de Veiligheidsadviseurs van de regering. Verzin vijf goede redenen waarom er, volgens de regering, kost wat kost een totale informatiestop moet komen.

Groep 2: Jullie zijn de Agenten van de Staatsveiligheid. Jullie beschikken over alle nodige en nuttige middelen. Bedenk zo veel mogelijk manieren om te voorkomen dat er informatie over de explosie uitlekt. In laatste instantie mag je mensen fysiek

uitschakelen, maar andere alternatieven krijgen de voorkeur, omdat ze in het buitenland minder opschudding verwekken.

Groep 3: Jullie zijn een groep dissidenten die een ondergrondse krant maken die ook online te raadplegen valt. Som vijf goede redenen om waarom – volgens jullie – het groot publiek absoluut van de nucleaire ramp op de hoogte moet worden gebracht.

Groep 4: Jullie zijn een groep adviseurs van International Pen & Amnesty International. Je denkt na over wat er zoal gedaan kan worden om schrijvers en journalisten te helpen in landen (zoals dit) waar de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid ernstig ingeperkt worden. Verzamel zoveel mogelijk praktische ideeën om hen te ondersteunen. Je kunt onder andere de Writers in Prison folder of website (PEN/WIPC) raadplegen.

3.3 Simulatie/ rollenspel: Topadië

Geschied voor 2de en 3de graad middelbaar onderwijs

Duur: 2 lesuren

Opzet: Leerlingen zich daadwerkelijk laten inleven in de situatie van een schrijver die risico's loopt en de gevolgen ervan ondervindt, in confrontatie met een 'jager': iemand die hem op de hielen zit, bespioneert, straft, gevangen houdt.

Opdracht: Kies één van de 12 beschreven en afgebeelde personages. Hun engagement of rol, net als een deel van hun karaktereigenschappen en hobby's staan beschreven. Zoek een partner. Verzin een situatie waarin de twee (of drie) met elkaar in contact komen en speel dit uit. Bespreek achteraf hoe je je voelde.

Ons rollenspel vraagt **creativiteit, overleg en inzicht** en is goed te spelen vanaf 15-16 jaar. Van elk personage is een karikatuur uitgetekend die vooraan op een **geplastificeerd kaartje** staat. Aan de achterkant staat precies wat hij aan 'staatsgevaarlijke' activiteit doet en hoe hij zijn vrije tijd doorbrengt, of andersom: hoe moeten de 6 anderen de schrijvers controleren en waar houden zij in hun leven van? De leerlingen moeten met het kaartje dat ze krijgen een duo vormen: iemand pro vrije meningsuiting en iemand contra. Zij verzinnen de **context** waarin ze elkaar schaduwen, over elkaar berichten, eventueel confronteren met straf of beloning... Zij zetten een **dialogje** op (1 à 2 minuten is al voldoende) en spelen het nadien uit. Er is een lijst waaruit ze argumenten voor en tegen kunnen putten (zie bijlage 3.1). Gezamenlijk volgt een korte **nabespreking**. In principe zijn er genoeg kaartjes voor een klas van 24. We rekenen als tijdsduur minimum een uur, maar twee uur is beter.

Het rollenspel is een toepassing op de informatie die vooraf werd vergaard (zie 2.1): de leraar wordt heel sterk aangeraden eerst **alle info op www.gekoooid.be met de leerlingen door te nemen**, dus ook het filmpje waar 12 Vlaamse PEN-auteurs een gedicht of prozafragment van een gevangen of gedode schrijver voorlezen. Dit is één lesuur. Dat kan al gebeuren zonder dat er iemand van WIPC naar de school komt. Het helpt de leerkracht de problematiek ter sprake te brengen. Maar als men er prijs op stelt ook **WIPC-auteurs in de klas** te hebben, gaan zij rechtstreeks nog veel meer 'live' info geven en met hen discussiëren (ook één lesuur). Mét het rollenspel is dit dus één

lesuur zonder auteurs, en twee à drie met auteurs. Tenslotte kan die toepassing ook **zonder kaartjes en sneller door middel van een opdracht van 20 minuten** waarin 4 groepen worden gevormd die moeten discussiëren hoe men gaat reageren na een kernramp die de Topadië-regering verborgen wil houden... En er zijn ook al 'voorgemaakte' situaties waar de leerlingen alleen moeten spelen wat al door ons werd uitgeschreven (zie bijlage 3.2). Keuze genoeg dus!

*Praktisch: de **geplastificeerde kaartjes** kan u bij PEN als set **bestellen**. Eén set is goed voor een klas van 12 leerlingen. Hebt u er 24, dan bestelt u dus twee pakjes. Enz. De kostprijs dekt het aanmaken ervan (er staat geen copyright op): 20 euro per set. U bestelt het best door te mailen naar sven.peet@yahoo.com of ka.segers@gmail.com. Zij zullen u ook het rekeningnummer doorgeven waarop u kan storten. Toch mag u het geleverde werk ook **downloaden** van de website van PEN Vlaanderen, het zo mogelijk zelf vermenigvuldigen en plastificeren en in uw klassen gebruiken.*

4. REFLECTEREN

4.1 Schrijfopdrachten

Geschied voor 3de graad middelbaar onderwijs

Duur: thuiswerk (eventueel met verslag: 1 uur)

Opzet: Via opiniestuk, zakelijke brief (klachtenbrief?) of synthese met commentaar het recht op vrije meningsuiting onderschrijven of gestalte geven.

Opdrachten:

- (i) Opiniestuk: Resumeer in je eigen woorden een geschrift dat de manier waarop je over iets denkt heeft veranderd. Dit kan een boek, een artikel, een blog zijn... Motiveer en argumenteer.
- (ii) Brief: Schrijf een brief naar de pers over de situatie van een vervolgte schrijver die je sterk heeft aangegrepen. Ga hiervoor naar de site van www.penvlaanderen.be
- (iii) Synthese en commentaar: Bekijk via www.penvlaanderen.be/Pen op School/handleiding gekooid leerlingen/ de voorgelezen fragmenten uit het werk van schrijvers die in de gevangenis zitten of zaten om politieke redenen. Vat eerst in eigen woorden samen over wie het gaat en waarom hij geïsoleerd werd: 10 regels. Verwoord in opnieuw 10 regels waarom precies dit fragment je zo aangreep.
- (iv) Persoonlijk verslag van rollenspel: Wat heb je eraan gehad? Hoe blik je terug op de rol die je hebt moeten spelen. Was het een interessante klasoefening. Wat je er tenslotte mee geleerd?

4.2 PEN-auteursbezoek

Geschied voor 2de en 3de graad middelbaar onderwijs

Duur: 1 à 2 uur

Opzet: De leerlingen goed voorbereid in discussie laten gaan met (een) Vlaamse schrijver(s) die zich daadwerkelijk inzet(ten) voor vrijheid van meningsuiting van hun collega's in de wereld. Dit is ook een vertrekpunt om na te denken over de eigen meningsvorming, de kracht van een goede argumentatie, persoonlijk engagement, persvrijheid bij ons enz.

Opdracht: Bereid het bezoek via de voorafgaande werkvormen.

Opmerking: Een gastspreker moet vergoed worden (spreektijd en reisonkosten). Er zijn partners die hiervoor kunnen tussenkomen. Zie PEN op school bij www.penvlaanderen.be of mail naar ka.segers@gmail.com of svn.peet@yahoo.com. Samen met Peter Theunynck zijn Karel Sergen en Sven Peeters rechtstreeks bij dit project betrokken, maar na overleg is het mogelijk ook een PEN-bestuurslid of Writers-in-Prison auteur te engageren.

BIJLAGE 1. AANVRAAG SUBSIDIE

Eerst en vooral: geld is geen probleem. Voor 7 van de 8 werkvormen hebt u het materiaal al in handen. Dat is helemaal gratis.

Auteursbezoek

Het spreekt voor zich dat een LIVE contact met een Vlaams auteur actief in PEN (zie 4.2) de leerlingen zal bijblijven. Wij van onze kant zijn alleszins enthousiast om op uw uitnodiging in te gaan. Financieel hoeven uw leerlingen daar niet of amper toe bij te dragen. Via Stichting Lezen kunt u een gesubsidieerde lezing aanvragen: <http://auteurslezingen.stichtinglezen.be/html/alg.asp>. Als onderwerp van de lezing geeft u op: eigen werk, literatuur en engagement.

Project

Wilt u rond het thema vrije meningsuiting een project opzetten, dan kunt u daarvoor bij andere subsidiërende organisaties terecht.

1. Kleur bekennen

Wilt u projectsubsidies aanvragen bij **Kleur Bekennen**? U gaat naar de site www.kleurbekennen.be en u ziet direct financiële ondersteuning bij wereldburgerschapprojecten. Dit werkt provinciaal.

2. Canon Cultuurcel - dynamo3

Het maximum bedrag dat u hier kunt ontvangen is 1500 euro. Hoe gaat dit in zijn werk? Via twee stappen.

Stap 1: uw school stelt een dynamoPLAN op. Hiervoor moet de school zich registreren met een login en paswoord op www.dynamo3.be. Login en paswoord zijn te verkrijgen na eenvoudige vraag per mail aan dynamo@ond.vlaanderen.be. In deze eerste stap geeft de school een beeld van de plaats van kunst en cultuur in haar werking. In dit dynamoPLAN kan je reeds vermelden dat je wil werken aan de problematiek van vrije meningsuiting van schrijvers in de wereld. Verwijs dan naar onze site (www.penvlaanderen.be). Vermeld dat u samen wil werken met Amnesty International aangezien opkomen voor vrije meningsuiting een onderdeel van hun scholenwerking is. Of met Kleur Bekennen omwille van wereldburgerschap. U zal snel (binnen 4 dagen) een antwoord krijgen dat uw plan al dan niet goedkeurt.

Stap 2: Vervolgens dient u een specifiek projectvoorstel in voor dynamo3. Dit heet een dynamoPROJECT. Er zijn drie indiendata voor dynamoPROJECTEN: 25 september, 25 januari, 25 mei. Eens een dynamoPROJECT ingediend moet je vier weken wachten op de goedkeuring van het dynamoPROJECT. €1500 is het maximumbedrag dat je kan aanvragen. Projectkosten mogen pas in rekening gebracht worden na de goedkeuringsmail (dus ten vroegste 25 oktober, 25 februari, 25 juni). In bijlage 6 vindt u een document waarin staat wat u daarvoor precies moet invullen. Als externe partner(s) meldt u dan PEN-

Vlaanderen, dat ook geregistreerd staat als Cultuurpartner van CANON Cultuurcel en/of Amnesty International.

BIJLAGE 2. EINDTERMEN

De nieuwe Vakoverschrijdende Eindtermen (VOET) zijn per 1 september 2010 ingevoerd. Deze geactualiseerde VOET-en hebben als doel “een antwoord te bieden op de vraag welke capaciteiten elke burger in Vlaanderen minimaal nodig heeft om actief aan de samenleving te kunnen participeren en om een persoonlijk leven uit te bouwen. Ook op het niveau van de Europese Unie is hierover nagedacht.”

Wij denken dat onze wereldwijde organisatie, die het fundamentele mensenrecht van vrije meningsuiting door schrijvers verdedigt, kan helpen de democratische reflex van de leerlingen, de toekomstige burgers dus, te stimuleren.

Bovendien komen alle competenties die in de ‘stam’ van de einddoelstellingen worden geformuleerd door onze info plus rollenspel aan bod:

- communicatief vermogen
- creativiteit
- doorzettingsvermogen
- empathie
- esthetische bekwaamheid
- exploreren
- flexibiliteit
- initiatief
- kritisch denken
- mediawijsheid
- een open en constructieve houding

Letterlijk staat in de eindtermen dat een school “als oefenplaats voor democratisch en participierend burgerschap wordt geconfronteerd met vragen en uitdagingen.” Ons aanbod doet de leerlingen nadenken én voelen, vanuit info, overleg en conflict, hoe je zoiets op mondiaal vlak kunt beleven.

Uiteindelijk zijn vooral context 5, de politiek-juridische samenleving en context 7, de socio-culturele samenleving heel expliciet aanwezig in ons aanbod. We nodigen u uit de onderdelen daarvan eens op te zoeken op de site <http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/publicaties/voet/voet2010.htm>.

BIJLAGE 3. ROLLENSPEL TOPADIË

3.1. Lijst argumenten, tegenslagen (-) en opkikkertjes (+)

3.1.1. Voor vervolgte schrijvers

- Tijdens een tv-uitzending geeft Generaal Sorg een fel opgemerkte speech die door de media achteraf erg positief wordt onthaald
- Samenscholingen in het publiek met meer dan 5 mensen worden verboden
- Fanatiekelingen betogen om boekverbranding te eisen
- Een GeheimeDienst-agent heeft een vriend-journalist van jou onder de trein geduwd
- Uw nicht trouwt met een bekende voetballer, waarvan bekend is dat hij een AVT-fan is
- Je wordt met de dood bedreigd
- Men heeft tijdens je afwezigheid je huis volledig onder de stront laten lopen en niemand van de loodgieters in de stad wil er iets aan komen doen (onder druk gezet)
- Een topadvocaat voor mensenrechten wordt geïntimideerd en moet onderduiken
- Verschillende uitgevershuizen krijgen de GD op bezoek
- Je wordt gemarteld door de beulen in de gevangenis
- Je krijgt maar halve porties rantsoen meer in de gevangenis
- Je hebt suikerziekte maar de nodige medische hulp ontbreekt
- Je zit al maanden eenzaam in je cel, niemand mag je bezoeken
- + De internationale PEN-voorzitter geeft een opgemerkte speech
- + Radio ‘Vrije Stem van Topadië’ zendt uit van een geheime plek in het woud
- + In de gevangenis krijg je een nieuwjaarskaartje van een WIPC-lid die aan de andere kant van de wereld woont
- + Omdat PEN jou als erelid heeft, komen er duizenden kaartjes binnen bij de gevangenisdirectie: je wordt beter behandeld
- + Uw dagboek wordt buitengesmokkeld

3.1.2. Voor vervolgers (van de Absolutistische Volkspartij Topadië (AVT))

- Je blijkt een zondebok geweest te zijn, verraden door je oversten
- Je wordt belachelijk gemaakt in een tijdschrift
- Je krijgt geen voorkeursbehandeling meer in je geliefde plaatselijke winkel
- Uw baas houdt e-mails tegen en geeft telefoons niet door
- Je bent zeker dat je in de gaten wordt gehouden
- Er is geen enkele bezoeker bij je in de gevangenis gekomen de voorbije week
- Achter je rug zijn collega's op het werk tegen jou een complot aan het smeden
- Je kan je promotie wel vergeten
- Er is een protestmars tegen de AVT-partij en regering
- Kranten uit de ‘underground’ leggen de corruptie in de AVT-regering bloot
- + Ook al werd je reputatie besmeurd, iemand lacht vriendelijk naar jou op straat
- + Je advocaat zegt dat je geheel van smet zult vrijgepleit worden (geeft hoop)
- + Je hebt eindelijk tijd om eens een goeie roman te lezen
- + Een oude vriend komt je bezoeken in de gevangenis

- + Je wordt bevriend met een straathond
 - + Een populair TV-acteur lijkt op jou
-/.....

...../.....

3.2. Drempelverlagende praktijkvoorbeelden (voor leerlingen die minder eigen inspiratie hebben)

(1) Voor 3 leerlingen

De eerste is een spionne van de Geheime dienst: Mya Ionnyu

De tweede is Sven Inkmán, voorzitter van PEN Topadië, op wie Mya verliefd is.

De derde is Rick Krumm, een vroegere student kunsten die komische strips uitbracht maar problemen kreeg omdat zijn cartoons te veel leken op hooggeplaatste figuren.

Mya komt Sven ‘toevallig’ tegen in het park. Ze zitten beiden op een park, Sven is niets-vermoedend. Zij zegt dat ze nog een tiental exemplaren van ‘Schijn en zijn’, Inkmans meest succesvolle roman, thuis heeft liggen. Alle exemplaren zijn in principe verbrand, maar zij heeft het risico genomen ze bij te houden. Ze wil van Sven adressen van personen die nog geïnteresseerd zouden zijn in dit verboden boek. (Eigenlijk wil ze hem alleen ‘thuis’ krijgen en hem daar overvallen...; die thuis zou natuurlijk een nepadres zijn). Door die adressen te krijgen kan ze hem later chanteren als hij niet op haar avances zou ingaan...

In het park slentert Rick Krumm, met zijn hoofd omlaag. Het is hem aan te zien dat het slecht gaat. In zijn hoedanigheid als voorzitter spreekt Sven hem direct aan. Sven laat Mya meteen ‘zitten’. Rick heeft een hele litanie: hij feest graag maar gisteren heeft zijn vriendin hem laten zitten omdat hij altijd op haar kosten drinkt en geen toekomstperspectief heeft. Zijn computer is heel de tijd kapot en hij heeft geen geld om te spelen in internetwinkels (hij houdt van computers). Hij krijgt geen strip meer op papier want hij denkt altijd dat ze er wel een dier in zullen zien dat op een overste gelijkt. Sven stelt voor dat hij dan geen dieren meer tekent maar dingen, bv. stoelen of bloemen, gewoon als ‘afkoeling’. Rick zegt dat die dan ook maatschappijkritisch zullen geïnterpreteerd worden. Hij had nog maar pas punaises getekend en elke kop van zo’n punaise begon spontaan op de regering van Topadië te gelijken. Hij had ze in de vuilbak gegooid maar toen hij die later wilde leegmaken, waren de tekeningen verdwenen.

Hij excuseert zich omdat hij met een vrouw een afspraak heeft rond dit uur achter het cafetaria, ze zou hem een voorstel willen doen maar alles moest geheim blijven. Ze zou hem geld voorschieten. Sven vraagt of hij wel zeker is dat het veilig is en of hij niet moet meegaan. Rick antwoordt dat het een ouwe kennis van hem is, maar dat hij zijn gezelschap wel zou appreciëren. Als hij achter het muurtje verdwijnt, hoort het publiek twee schoten. Mya blijft op de bank zitten en slaat haar handen voor haar gezicht...

(2) Voor 2 leerlingen

De eerste is Andrevá Kambelsky, Eerste Medewerker van de Minister van Cultuur

De tweede is Peter Swijtov, leider van de Internetpolitie

Situatie: Andreeva belt Peter op om te spreken over hun werk. Als Eerste Medewerker van de Minister van Cultuur moet ze Peter een beetje 'helpen' bij zijn werk als hoofd van de Internet Politie. Beiden houden van flirten.

Praktisch: Andreeva laat aan de telefoon verstaan dat ze niet makkelijk vrij is. Als ze Een datum prikken voor de afspraak, zegt ze eerst dat ze 'dan' moet paardrijden, dat ze 'dan' heeft gepland om met een vriendin te gaan shoppen (beide hobby's van haar kaart), en als ze zelf een datum voorstelt, zie je Peter snel iets in zijn agenda schrappen omdat hij blijkbaar er wel op uit is om deze dame te ontmoeten! (perfecte slijmbal oversten en vrouwenversierder: kaart) Voor haar gaan de deuren wijd open... Peter lag in het begin met zijn benen boven op de tafel, als een Amerikaanse leidinggevende 'boer'. (zelfgenoegzaam: kaart)

Wanneer Andreeva voor de deur staat, maakt ze zich nog even op (ze houdt van flirten) Peter roept een bediende om 2 porto's te brengen, hij doet dit bruto en afgemeten (kaart: tegen zijn bedienden is hij ruw). Andreeva brengt de 'internetboeken' ter sprake, een nieuwe rage waarmee dissidente schrijvers proberen de censuur te ontlopen. Ze weet wel dat ze met die in beslag genomen boeken de regeringsgebouwen niet kan verwarmen (kaart: zo staat het er), maar ze wil alle smaad met tak en wortel uitroeien! Ze vraagt Peter of hij haar een lijst kan bezorgen van schrijvers die dierenverhalen verzinnen. Ook tv-spelletjes met dieren moet ze kennen (kaart: censuur ook op spelletjes en tv-programma's). Ze heeft namelijk achterhaald dat vele dieren overeenkomen met bepaalde machthebbers, zo zou zij als 'Paard' voorkomen. Peter vleit dat het dan toch een heel mooi paard moet zijn. Andreeva wil opstappen, ze speelt dat ze gekwetst is. Peter voelt dat hij zijn vette vis zou kwijtspelen en zegt dat hij zijn medewerkers zal opdragen al de teksten op 'paard' te scannen. (kaart: hij delegeert heel graag). Zij wil dat HIJ zelf de hand aan de ploeg slaat. Hij belooft het onmiddellijk (maar je voelt dat hij veinst) en vraagt haar als 'wederdienst' 's anderendaags te eten in een chique restaurant dat hij prima kent (ondertussen schreeuwt hij nog eens voor een porto en... sherry? Alleen als hij zijn medewerkers dan ook op 'Hond' laat scannen, lacht ze (kaart: Peter is fervent hondenliefhebber). Als hij vraagt waarom, legt ze uit dat ze hem beter kent dan hij vermoedt. Ze drinkt haar sherry in twee teugen leeg en stapt op ... tot morgen.

Duur: 5 à 6 minuten

(3) Voor 3 of 2 leerlingen

De eerste is Jeanne Frytfear: onderzoeksjournaliste

De tweede is Irena Petrov: kolonel maar ook duiveltje-doet-alles

De derde is een figurant: de man van Jeanne.

Eerste scène: Jeanne bereidt eten en praat tegen haar man, die fysisch gehandicapt is. (door vroegere aanslag). Ze legt alles voor hem klaar, ze behandelt hem als een kind, hij antwoordt nooit. Ze excuseert zich dat het weer 'de eieren van de buurman' zijn die ze klaarmaakt, maar gelukkig dat ze hem nog heeft want er komt geen brood meer op de plank enz.

Er wordt gebeld. Het is de nieuwe overbuurvrouw. Jeanne is wantrouwig, ze heeft Irena nooit gezien. Irena excuseert zich dat ze zich op deze manier moet voorstellen,

maar ze heeft bezoek en ze heeft dringend een beetje melk nodig voor haar saus. Alle winkels zijn dicht en de nachtwinkel is te ver, het bezoek is er over een half uur. Of ze... Ze overhandigt een potje. Jeanne gaat wat melk halen. Ondertussen plaatst Irena een af luisterapparaat in de bloempot in de gang, het wordt naar de leefkamer en keuken gericht. Ze nemen vriendelijk afscheid en spreken vluchtig af voor een tegenbezoek.

Tweede scène: Je ziet Irena op een afstand (met oortjes) alles horen wat Jeanne zegt. Je ziet haar ook grinniken. Irena gaat naar de brievenbus. Ze smijt een rare brief weg en wil onmiddellijk weten of haar artikel over kindermisbruik in 'Averchts' zal worden opgenomen, ze herkent de omslag van het alternatief tijdschrift. Gewoon nuchter: 'Hiermee delen wij u mede dat uw artikel niet door de redactieraad is goedgekeurd'. Ze is boos: geen reden, ze verdenkt ervan dat ook daar spionnen zitten die het vroeger zo risicovolle tijdschrift muilkorven. Ze gaat zitten, vertelt dit ontgoocheld aan haar man die niet antwoordt. Dan denkt ze aan die andere brief die nog in de hall ligt. Ze gaat er snel naartoe en terwijl ze die opent, hoort ze haar man roepen. Ze opent eerst die brief. Er staat in dat ze zich openlijk in "Het Licht Van Topadie" moet distantiëren van haar artikel over de kwalijke gevolgen van de opslag van het kernafval in de buurt van het kanaal. Dat ze zich vergist heeft. 'Het afval is volledig gescreend en lag al tientallen jaren in bunkers. Het gevaar is overroepen'. Dat moet ze schrijven onder haar eigen naam. Deadline: volgende week vrijdag. Jeanne leest dit hardop voor. Op dit ogenblik gaat de telefoon en roept haar man nogmaals, dit keer wat wanhopig. (hij krijgt geen antwoord en valt met zijn hoofd op tafel). Jeanne neemt de telefoon op en hoort een dreigende stem. Het is Irena maar ze heeft een zakdoek tegen haar mond zodat je haar stem niet goed herkent: DEADLINE: VOLGENDE WEEK VRIJDAG TIEN UUR (ze wacht even na het woord Dead dat ze heel nadrukkelijk uitspreekt) De telefoon wordt ingelegd. Jeanne ziet lijkleek en staart naar het huis van de overbuurvrouw, haar man valt met zijn hoofd op de tafel, Irena lacht luid en lelijk.

BIJLAGE 4. AMNESTY INTERNATIONAL OP SCHOOL

INFORMATIE EN MATERIAAL

Als je graag les geeft over mensenrechten dan kan je eerst en vooral terecht op onze website (www.amnesty.be). Vergeet ook zeker de internationale website niet (www.amnesty.org) waar je nog veel meer vindt over mensenrechten wereldwijd. Je kan steeds contact opnemen met ons secretariaat voor folders, affiches, nummers van onze 'Amnesty in Actie!' en ander lesmateriaal. We helpen je graag verder.

SCHRIJF-ZE-VRIJ

Elk jaar, op de derde vrijdag van oktober, kruipen vele duizenden leerlingen in hun pen om deel te nemen aan de Schrijf-ze-VRIJdag. Volgend schooljaar vindt op 21 oktober de 21ste editie plaats, en die staat in het teken van de vredesgemeenschap van San José de Apartadó in Colombia. Als je als leerkracht vorig jaar was geregistreerd ontvang je automatisch een uitnodiging. Als dat niet zo was en je toch deel wil nemen, laat dan zeker iets weten!

MAANDELIJKSE SCHRIJFACTIES

Nog steeds is het schrijven van brieven om regeringen onder druk te zetten een belangrijk actiemiddel in de strijd voor mensenrechten. Op www.aivl.be/doe-mee/schrijfacties vind je elke maand de voorbeeldbrieven met daarbij achtergrondinformatie. Je kan de brieven overschrijven of ondertekenen en dan verzenden naar de ambassade of de regering in kwestie.

START EEN JONGERENGROEP

Heb je zin om wat vaker actie te voeren en zou je ook graag de mogelijkheid hebben om een vlag, tafelkleed of ander materiaal uit te lenen? Samen met geëngageerde jongeren kan je een groepje starten op school. Je wordt dan ondersteund vanuit het secretariaat bij je activiteiten en enkele keren per jaar ontvang je een jongerenzending met nieuws over Amnesty International en de lopende campagnes.

Voor meer informatie over samenwerking met Amnesty International op school kan je terecht bij Filip Reyniers, verantwoordelijke jongerenwerk. Via e-mail op FilipR@aivl.be of telefonisch op 03/271 16 16.

BIJLAGE 5. GRENZEN VAN VRIJE MENINGSUITING

Amnesty International is een wereldwijde onafhankelijke en onpartijdige organisatie die de naleving van alle mensenrechten nastreeft door onderzoek en actie. Onze activisten worden gedreven door verontwaardiging over ernstige mensenrechtenschendingen en door hoop op een wereld waarin alle mensenrechten werkelijkheid zijn voor alle mensen.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING

De politicus die zijn standpunten verdedigt, de schilder die zijn gevoelens kwijt kan op het canvas, de cartoonist die de actualiteit in zijn tekeningen op de korrel neemt, de rapper die zijn ongezouten mening geeft, de journalist die zijn visie op mens en maatschappij uiteen zet,... Het zijn allemaal mensen die gebruik maken van hun vrijheid van meningsuiting. Dat mensenrecht wordt al te vaak met de voeten getreden. PEN en Amnesty International komen op voor mensen die niet vrij hun mening kunnen uiten, overal ter wereld.

BEDREIGDE VRIJHEID

Een kleine speurtocht in verklaringen en verdragen over mensenrechten leert ons dat het recht op vrijheid van meningsuiting vaak vermeld wordt. We vinden het bijvoorbeeld terug in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (art. 19), in het VN-Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten (art. 19) en in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (art. 10). Ook in het Kinderrechtenverdrag wordt het vermeld: de artikels 12 en 13 van dat Verdrag waarborgen de vrije meningsuiting van jongeren onder 18 jaar.

In die artikels vinden we een omschrijving van wat de vrijheid van meningsuiting juist inhoudt. Zo zegt het Kinderrechtenverdrag: 'Het kind heeft het recht op vrijheid van meningsuiting; dit recht omvat mede de vrijheid inlichtingen en denkbeelden van welke aard ook te vergaren, te ontvangen en door te geven, ongeacht landsgrenzen, hetzij mondeling, hetzij in geschreven of gedrukte vorm, in de vorm van kunst, of met behulp van andere media naar zijn of haar keuze.' In andere verdragen vinden we gelijkaardige bepalingen.

Wat wil dit nu zeggen? Dat je vrij mag uitkomen en opkomen voor je mening. Het maakt niet uit hoe je dat doet. Het artikel hierboven spreekt van het mondeling verdedigen van feiten of overtuigingen, bijvoorbeeld in een speech. Het heeft het over boeken, kranten, websites, internet en andere media. Ook via kunst kan je je uitdrukken. Dat moet je in alle vrijheid kunnen doen.

Het artikel vermeldt verder het ‘vergaren en ontvangen’ van ‘inlichtingen en denkbeelden’. Dat is de vrijheid van informatie. Die vrijheid is een noodzakelijke voorwaarde voor de vrijheid van meningsuiting. Want als je geen toegang hebt tot informatie, als de overheid bepaalde feiten voor je verborgen houdt door censuur, als sommige ideeën verboden zijn en er niet over mag gesproken worden, is het moeilijk om je eigen mening te vormen en ervoor op te komen. Wanneer die informatie wel toegankelijk wordt, floreert de vrije meningsuiting. Nieuwe technologieën spelen daarbij vandaag een belangrijke rol. Denk aan de volksopstanden in Egypte en andere landen uit Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Die werden mogelijk gemaakt doordat mensen informatie met elkaar konden delen, konden chatten en discussiëren via social media zoals facebook en twitter. Vrije meningsuiting veronderstelt dus toegang tot informatie.

Dat de vrije meningsuiting in vele landen ter wereld bedreigd wordt, staat buiten kijf. Je kan je vast voorbeelden indenken van schendingen van dit mensenrecht. In China worden kunstenaars vast gezet omdat hun werken als een bedreiging voor het regime gezien worden. Op andere plaatsen worden politieke activisten en vakbondsmensen geïntimideerd, bedreigd en vervolgd. Al te kritische journalisten en schrijvers krijgen boetes opgelegd of hun publicaties worden verboden. Voor zulke mensen komen Amnesty International en PEN op. Amnesty noemt hen gewetensgevangenen.

EEN VRIJHEID MET BEPERKINGEN

Wil het voorgaande zeggen dat je in alle omstandigheden zomaar mag zeggen en doen wat je wil, zonder remmen en zonder beperkingen? Wat als je daarmee andere mensen kwetst of schaadt?

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft er al vaak op gewezen dat de vrijheid van meningsuiting niet alleen geldt voor uitspraken of ideeën waarin iedereen zich kan terugvinden of die als onschuldig of neutraal worden beschouwd. Deze vrijheid geldt ook voor uitspraken of ideeën die een land of een bepaald deel van zijn bevolking kwetsen, choqueren of verontrusten. Anders gezegd, uitlatingen die choqueren zijn op zich niet strafbaar

Maar dat wil niet zeggen dat alles kan. In het Kinderrechtenverdrag wordt de vraag als volgt beantwoord: ‘De uitoefening van dit recht kan aan bepaalde beperkingen worden gebonden, doch alleen aan de beperkingen die bij de wet zijn voorzien en die nodig zijn:

- a. voor de eerbiediging van de rechten of de goede naam van anderen; of
- b. ter bescherming van de nationale veiligheid of van de openbare orde, de volksgezondheid of de goede zeden.’

Een hele mondvol. De kern van de zaak is dat de vrijheid van meningsuiting niet absoluut is. De overheid mag onder bepaalde voorwaarden bij wet beperkingen invoeren. Dat mag ze doen als de vrijheid van meningsuiting botst met andere rechten

en waarden. Die worden opgesomd in het artikel. Bij zo'n botsing moet de overheid in elk individueel geval de balans opmaken en afwegen wat doorweegt. Is het de vrijheid van meningsuiting of is het de waarde die erdoor bedreigd wordt? Afhankelijk van het antwoord op die soms moeilijke vraag zijn beperkingen al dan niet toegelaten.

Deze abstracte redenering wordt al snel duidelijk in een aantal voorbeelden uit de praktijk.

- Laster en eerroof: vrijheid van meningsuiting versus de rechten of de goede naam van anderen: Je mag je mening geven over een ander, maar het gaat niet op om onwaarheden te verkondigen, feiten te verzinnen of mensen grove beledigingen naar het hoofd te slingeren. Dat is laster en eerroof. Toegepast op journalisten betekent dat dat ze geen nieuwsfeiten mogen verzinnen of doelbewust en onterecht iemand zwart mogen maken. Gebeurt dat toch, dan kan die persoon zich beklagen bij een rechter en bijvoorbeeld een correctie in de krant laten zetten. Voor publieke figuren zoals politici geldt dat ze meer kritiek moeten kunnen verdragen dan de doorsnee mens, net omdat zij er zelf voor hebben gekozen om in het spotlicht van de media te staan.

Wetenschappers genieten van academische vrijheid. Dat wil zeggen dat ze vrijelijk onderzoek doen en de resultaten daarvan publiceren. Journalisten hebben journalistieke vrijheid: ze mogen in vrijheid nieuws vergaren en opinies weergeven. Ze moeten daarbij wel bepaalde principes respecteren, zoals het verbod op laster en eerroof en het verbod op racisme. Die verboden vind je terug in de strafwet. Daarnaast bestaan er voor onderzoekers en journalisten vrijwillige gedragscodes.

Voorafgaande censuur is niet toegelaten volgens de Belgische Grondwet. De overheid mag dus niet al voor de publicatie verbieden dat iets wordt gepubliceerd. In beginsel mag een rechter alleen achteraf oordelen. Hij kan een publicatie dan censureren, in de zin dat hij ze uit de markt laat halen en de verdere verspreiding verbiedt en beboet.

Versillende landen censureren internet. Zo blokkeert de Chinese overheid de toegang tot veel websites, waaronder die van Amnesty International.

- Pornografie: vrijheid van meningsuiting versus goede zeden: Over de toelaatbaarheid van pornografie zijn er heel wat meningsverschillen. In Indonesië bijvoorbeeld is elke vorm van pornografie verboden en strafbaar. In België daarentegen is niet elke vorm van pornografie verboden, maar wel extreme vormen, zoals bestialiteit. Kinderpornografie is natuurlijk ook verboden.

- Godslastering of blasfemie: vrijheid van meningsuiting versus de rechten van anderen (godsdienstvrijheid): In principe mag je kritiek hebben op elk denkbeeld of menselijk handelen, dus ook op godsdienst. Maar ook hier zijn er grenzen. Waar de grens juist ligt, is vatbaar voor discussie. Denk aan de rel rond de Mohammed-cartoons in Denemarken. Sommige moslims en staten vonden die zeer aanstootgevend en wilden ze bannen. Anderen zeiden dat de balans moest doorwegen in de richting van de vrijheid van meningsuiting, en dat ze dus wel konden. Amnesty International is het eens met die stelling.

In veel landen, ook in Europa, bestaan er wetten op blasfemie. In Ierland werd begin 2010 het verbod op blasfemie zelfs opnieuw ingevoerd. Ook België kent zo'n verbod in het strafwetboek. Interessant is dat er vanaf de jaren '30 tot 2005 geen vervolgingen werden ingesteld op grond van het verbod. In 2005 wilde een christelijke groepering een veroordeling bekomen, omdat een godslasterlijke expositie in een kerk plaats vond. Die vraag werd echter door de rechter afgewezen.

- Verbod op negationisme: vrijheid van meningsuiting versus openbare orde: De wet van 23 maart 1995 verbiedt en bestraft het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de tweede wereldoorlog door het Duitse nationaal-socialistische regime is gepleegd (Holocaust). Dit is een unieke wettelijke uitzondering op de vrijheid van meningsuiting. Voor andere genocides geldt het verbod niet, al zijn er wel voorstellen in die richting gedaan.

- Aanzetten tot haat, racisme en discriminatie: Internationale verdragen (bijvoorbeeld artikel 20 van het Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten en het VN-Verdrag inzake Rassendiscriminatie) verbieden het aanzetten tot haat en racisme. In België is er een antiracismewet en een wet die discriminatie op andere gronden, zoals geloof, handicap en seksuele voorkeur, verbiedt. Onder 'aanzetten tot haat, geweld of discriminatie' verstaan we verbale en non-verbale communicatie die aanzet, stimuleert, aanmoedigt, provoceert en oproept tot bepaalde reacties. Dit gaat dus verder dan gewone ideeën, informatie of kritiek. Bovendien is het niet noodzakelijk dat aan die oproep effectief gevolg gegeven wordt. 'Cyberhate' komt steeds vaker voor, ook in België, en kan een grond zijn om bepaalde websites te bannen.

BIJLAGE 6. VOORBEELDDOCUMENT

“Aanvraag van de ondersteuning van een dynamoPROJECT”

(zie volgende pagina)

Aanvraag van de ondersteuning van een dynamoPROJECT

Agentschap voor Onderwijscommunicatie

CANON Cultuurcel

Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

Tel. 02 553 96 63 - Fax. 02 553 96 75

E-mail: canon@ond.vlaanderen.be

Website: www.dynamo3.be of via www.canoncultuurcel.be

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier kunt u bij de CANON Cultuurcel ondersteuning aanvragen voor een creatief cultuurproject in uw school.

Gegevens van de school

1 Vul hieronder de gegevens van uw school in.

naam van de school

instellingsnummer

straat en nummer

postnummer

gemeente

provincie

telefoonnummer

faxnummer

e-mailadres

website

voor- en achternaam van de directeur

aantal personeelsleden

aantal leerlingen

onderwijsniveau kleuter

lager:

gewoon

buitengewoon

secundair:

aso

tso

bso

kso

buso

dko

hogeschool:

lerarenopleiding

andere

cvo / cdo / basiseducatie

2 Vul hieronder het rekeningnummer van uw school in.

Op dit nummer worden de subsidies na afloop van het project gestort.

□□□□ - □□□□□□□□ - □□□

Gegevens van het projectteam

3 Vul hieronder de gegevens van uw dynamoPROJECT-team in.

voor- en achternaam van de leden van het projectteam

voor- en achternaam projectleider

e-mailadres van de projectleider

functie van de projectleider directeur leerkracht lid kerngroep Cultuur

coördinator andere, namelijk:

Gegevens van het project

4 Vul de gegevens van het project in.

titel van het project

aantal deelnemende leerlingen

geplande startdatum dag maand jaar

geplande einddatum dag maand jaar

eventuele website van het project

Projectcriteria

Criterion 1 – korte inhoud van het project

5 Omschrijf duidelijk uw projectidee en de activiteiten die eraan verbonden zijn.

Criterion 2 – creatief, origineel en vernieuwend karakter

6 Motiveer in maximaal tien regels waarom uw project creatief, origineel en vernieuwend is.

Criterion 3 – oog voor elk talent

7 Motiveer in maximaal tien regels hoe uw project oog heeft voor elk talent.

Criterion 4 – externe partners

8 Kruis de externe partners aan met wie u tijdens het project wilt samenwerken en vul op de stippellijn concrete namen in, als dat mogelijk is.

andere school:

dko of academie:

lokale cultuurbeleidscoördinator:

cultureel centrum, gemeenschaps- of kunstencentrum:

- erfgoedinstelling (museum, erfgoedcel, monument ...):
- individuele kunstenaars:
- cultuureducatieve organisaties:
- filmcomplex:
- bibliotheek:
- amateurkunstverenigingen:
- jeugdverenigingen:
- buurtwerking:
- andere:

Criterium 5 – uitgaven en inkomsten

9 Vul hieronder de uitgaven voor uw project en de inkomsten van uw project in.

uitgaven voor het project		inkomsten van het project	
soort uitgave	bedrag	soort inkomsten	bedrag
workshop via een organisatie. <i>Voeg een workshop toe.</i>	euro	bijdrage van de leerlingen	euro
.....
materiaal voor een workshop. <i>Voeg materiaal toe.</i>	euro	bijdrage van de school	euro
.....
kunstenaar / docent / spreker. <i>Voeg een kunstenaar / docent / spreker toe.</i>	euro	sponsoring en giften	euro
.....
toegangsgeld. <i>Voeg toegangsgeld toe.</i>	euro	inkomsten uit acties en verkoop	euro
.....
vervoerkosten. <i>Voeg vervoerkosten toe.</i>	euro	subsidies van andere organisaties	euro
.....
andere uitgaven. <i>Voeg hieronder andere uitgaven toe.</i>		andere inkomsten. <i>Voeg hieronder andere inkomsten toe.</i>	
.....	euro	euro
.....	euro	euro
.....
totaal uitgaven (= A)	euro	totaal inkomsten (= B)	euro

10 Vul hieronder het bedrag van de gevraagde financiële ondersteuning in.

U berekent dat bedrag door het totaalbedrag van de uitgaven te verminderen met het totaalbedrag van de inkomsten (A - B = maximaal 1500 euro).

euro
.....

Ondertekening door de directie van de school

11 Laat dit formulier ondertekenen door de directie van uw school.

Ik verklaar dat ik akkoord ga met de aanvraag van dit dynamoPROJECT en bevestig dat de school het saldo zal voorschieten als de CANON Cultuurcel dit project goedkeurt.

datum dag maand jaar

voor- en achternaam

Aan wie bezorgt u uw dynamoPROJECT?

- 12 *Verstuur uw dynamoPROJECT online naar CANON Cultuurcel door op de onderstaande verzendknop te klikken. Druk uw dynamoPROJECT ook af en bezorg het aan alle leden van het projectteam.*

Hoe gaat het nu verder met uw dynamoPROJECT?

- 13 *Afhankelijk van het tijdstip waarop u uw dynamoPROJECT hebt ingediend, zal de dynamoJURY uw project beoordelen op 25 januari, 25 mei of 25 september. Binnen vier weken na die beoordelingsdatum zult u een bericht ontvangen met de mededeling of uw project voor het gevraagde bedrag ondersteund kan worden.*

Blijf op de hoogte van de laatste nieuwtjes op het vlak van kunst en cultuur via www.dynamo3.be. U kunt op die website ook de status van uw projectaanvraag volgen in de rubriek Mijn dynamo.

Het dynamoteam dankt u alvast voor de inspanningen die u levert om creatieve cultuurplannen in uw school te realiseren.